

بررسی فعالیت‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت و تأثیر آن در پایگاه استنادی اسکوپوس و موتور جستجوی گوگل اسکولار

عباس دولانی*^۱، سهیلا زند^۲، رویا برادر^۳

مطالعات دانش‌شناسی

سال ششم، شماره ۲۱، زمستان ۹۸، ص ۴۳ تا ۶۹

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۹/۰۲

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۱/۱۹

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان حضور و فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت و تأثیر آن در پایگاه استنادی اسکوپوس و موتور جستجوی گوگل اسکولار بر اساس شاخص‌های دگرسنجی انجام شده است. این پژوهش از منظر هدف کاربردی، از منظر نوع پیمایشی و از منظر روش‌شناسی علم‌سنجی با رویکرد دگرسنجی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا بود که عضو شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بودند. برای تجزیه و تحلیل آماری نیز از دو آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. آمار توصیفی شامل فراوانی و میانگین هر یک از شاخص‌های اندازه‌گیری شده در شبکه ریسرچ گیت، پایگاه استنادی اسکوپوس و موتور جستجوی گوگل اسکولار بود. از آمار استنباطی (آزمون‌های همبستگی پیرسون، کروسکال والیس و من ویتنی) نیز جهت سنجش روابط و وجود و یا عدم وجود اختلاف بین متغیرهای مورد بررسی استفاده گردید. یافته‌ها نشان دادند بیشترین میزان حضور و فعالیت مربوط به دانشکده فیزیک - شیمی است. دانشکده‌های هنر و ادبیات با میانگین نمره آر. جی صفر، فعالیت جدی نداشتند. همچنین همبستگی مثبت معنادار میان شاخص‌های دگرسنجی در ریسرچ گیت با شاخص‌های استنادی گوگل اسکولار و اسکوپوس وجود دارد. با افزایش به اشتراک گذاری دانش و فعالیت پژوهشگران در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت، رویت‌پذیری آثار علمی آنان افزایش می‌یابد و این به نوبه خود افزایش شاخص‌های استنادی در پایگاه‌های اسکوپوس و گوگل اسکولار را نیز به دنبال دارد.

واژه‌های کلیدی: اعضای هیئت علمی، دانشگاه الزهرا، دگرسنجی، ریسرچ گیت، شبکه‌های اجتماعی

۱. * استادیار علم اطلاعات و دانش‌شناسی. دانشکده علوم تربیتی و ویرانشناسی، دانشگاه الزهرا. تهران. ایران.

a.doulani@alzahra.ac.ir

۲. کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی. دانشکده علوم تربیتی و ویرانشناسی، دانشگاه الزهرا. تهران. ایران.

۳. دانشیار علم اطلاعات و دانش‌شناسی. دانشکده علوم تربیتی و ویرانشناسی، دانشگاه الزهرا. تهران. ایران.

مقدمه

لازمه پیشرفت علمی و توسعه آن در عصر فناوری و اطلاعات، مشارکت علمی است. بر این اساس توجه به کانال‌های ارتباطی و شبکه‌های ارتباط جمعی باید مورد توجه ویژه قرار گیرد. شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان نسل جدید ابزارهای ارتباطی، یکی از راه‌های افزایش ارتباط علمی و مشارکت و همکاری دانشمندان و پژوهشگران می‌باشند. شبکه‌های اجتماعی، نسل جدیدی از پایگاه‌هایی هستند که این روزها در کانون توجه کاربران شبکه جهانی اینترنت قرار گرفته‌اند. این گونه پایگاه‌ها بر مبنای تشکیلات آنلاین فعالیت می‌کنند و هر کدام دسته‌ای از کاربران اینترنتی با ویژگی‌های خاص را گرد هم می‌آورند. شبکه‌های اجتماعی را گونه‌ای از رسانه‌های اجتماعی می‌دانند که امکان دستیابی به شکل جدیدی از برقراری ارتباط و به اشتراک‌گذاری محتوا در اینترنت را فراهم آورده‌اند (سلیمانی پور، ۱۳۸۹). فعالیت در شبکه‌های اجتماعی علمی افزایش تعاملات علمی پژوهشگران و بهره‌گیری از خرد جمعی و درنهایت ارتقای علمی را سبب می‌شود. از دیگر مزایای فعالیت در این شبکه‌ها، افزایش میزان رؤیت‌پذیری مقالات و تولیدات علمی اعضاست و این در حالی است که میزان رؤیت‌پذیری تولیدات علمی از شاخص‌های تعیین‌کننده توسعه علمی در کشورها است (شریف مقدم، میری و سلامی، ۱۳۹۷).

شاخص‌هایی که در حال حاضر فاصله بین کشورها را تعیین می‌کنند با شاخص‌هایی نظیر قدرت نظامی، ثروت و درآمد که در گذشته کشورها بر اساس آن طبقه‌بندی می‌شدند متفاوت است، در حال حاضر شاخص‌های علمی - پژوهشی هستند که جایگاه کشورها را تعیین و آن‌ها را از هم تفکیک می‌کنند. با توجه به اینکه پژوهش جزء جدایی‌ناپذیر و اساسی علم است، کشورهایی که بیشتر از دستاورد سایر کشورها استفاده می‌کنند برای اینکه علم را درون‌زا کنند و آن را به جزئی از خود آن کشور یا نظام تبدیل کنند ناگزیر باید پژوهش و پژوهش را در دستور کار خود قرار دهند. با توجه به اینکه یکی از شاخص‌ترین پشتوانه‌های علمی دانشگاه‌ها و به‌طور کلی تعلیمات کشوری، وضعیت علمی و پژوهشی کادر آموزشی آن کشور است، دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی - پژوهشی هر کشور نقش بسزایی به عهده دارند

(رامشک، ۱۳۸۱). اعضای هیئت علمی از مهم‌ترین مؤلفه‌های نظام علمی و اساسی‌ترین عناصر توسعه و پیشرفت علمی هر کشور به حساب می‌آیند. اعضای هیئت علمی حوزه‌های مختلف در هر کشوری، هر چه بتوانند خدمات خود را با کیفیت و کمیت بهتری ارائه دهند توسعه و پیشرفت آن کشور شتاب بیشتری خواهد گرفت. یکی از پیامدها و محصولات عملکرد اعضای هیئت علمی، تولیدات علمی است که به صورت منابع اطلاعاتی ارائه می‌شود (مزینانی، ۱۳۸۰). به دلایل مختلف، سالانه لازم است مراکز مدیریت و سیاست‌گذاری پژوهش در دانشگاه‌ها، وضعیت برونداد و بهره‌وری پژوهشی اعضای هیئت علمی و پژوهشگران دانشگاه‌ها را رصد و ارزیابی نمایند تا با شناخت و مقایسه نتایج حاصل از آن، شالوده تصمیمات فراهم شود (قضاوی و اطرح، ۱۳۹۵).

امروزه شیوه‌های مختلفی برای بررسی بروندهای علمی و مقاله‌های نمایه شده در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر استفاده می‌شود. در این نوع مطالعه‌ها اندازه‌گیری‌های کمی تولیدات علمی می‌تواند تا حدودی فراوانی تولیدات علمی هر کشور، نهاد، رشته‌های علمی و حتی فرد و روند افزایشی و کاهش‌ی آن را محاسبه نماید (بذرافشان و مصطفوی، ۱۳۹۰ نقل از بتولی ۱۳۹۵). اسوی دیگر با گسترش ابزارهای ارتباطی پیوسته بین پژوهشگران و اقبال چشمگیر در میزان استفاده آن‌ها باعث ظهور شاخص‌های دیگری در سنج میزان استفاده از تولیدات علمی شده است. یکی از این موارد ارزیابی و ردیابی تأثیر علمی در وب اجتماعی است که اصطلاحاً به دگر سنجی تعبیر می‌شود (بتولی، ۱۳۹۵). با توجه به اینکه افزایش دسترسی پژوهشگران به تولیدات علمی یکدیگر حتی قبل از انتشار رسمی در پایگاه‌های اطلاعاتی و موتورهای جستجوی معتبر، الگوی استفاده و استناددهی را تا حد زیادی دگرگون ساخته است. بطوریکه به زعم ابراهیمی و همکاران (۲۰۱۶) حتی باعث تغییر در تعداد استنادها داشته و افزایش استنادهای مقالات آینده (زودآیند) را نیز سبب شده است. به نظر می‌رسد فعالیت پژوهشگران در وب اجتماعی در افزایش رویت پذیری و استفاده تولیدات آن‌ها در پایگاه‌های اطلاعاتی مؤثر باشد. لذا در این پژوهش به بررسی میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به عنوان یکی از پرکاربردترین شبکه‌های اجتماعی علمی پرداخته می‌شود؛ بنابراین از اهداف این پژوهش

می‌توان بررسی رابطه‌ی آماری بین شاخص‌های استنادی اچ ایندکس و نمره استناد در پایگاه استنادی اسکوپوس و گوگل اسکولار و شاخص آلتمتریک شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت، اچ ایندکس و نمره RG است که معناداری ارتباط بین فعالیت‌های دو فضای مختلف علمی را بیان می‌کند؛ اشاره نمود. نتیجه حاصل از این پژوهش می‌تواند مبنایی برای درک و شناخت وضعیت کنونی حضور و استفاده اعضای هیئت علمی و سایر پژوهشگران از شبکه‌های اجتماعی و تأثیر آن در پایگاه‌های استنادی و موتورهای جستجو را نمایان سازد همین امر می‌تواند زمینه‌ساز ترغیب پژوهشگران به سوی استفاده بیشتر و درعین حال مؤثرتر از چنین فن‌آوری‌هایی شود.

پژوهش‌های چندی در زمینه مطالعات دگرسنجی در ایران و جهان صورت گرفته است هرچند زمینه این پژوهش چندی نیست که دست‌مایه کار پژوهشگران شده است ولی می‌توان به تعدادی از پژوهش‌های مرتبط اشاره نمود. بتولی (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان رابطه بین شاخص‌های پایگاه استنادی علوم و ریسرچ گیت: مطالعه مورد مقاله‌های داغ و پر استناد پژوهشگران ایرانی نشان داد که ۹۹/۵ درصد از مقالات داغ و پر استناد پژوهشگران ایرانی در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به اشتراک گذاشته و حداقل یک‌بار مشاهده شده‌اند. در پژوهش دیگری بتولی، جنوی و نادری راوندی (۱۳۹۵) با عنوان تأثیر شاخص‌های ریسرچ گیت بر افزایش میزان استناد مقاله‌های برتر پزشکی بالینی وب آو ساینس: مقایسه مقالات پژوهشگران ایران و ترکیه نشان دادند بین میزان استنادات صورت گرفته در ریسرچ گیت و پایگاه وب آو ساینس همبستگی معناداری وجود دارد. لذا خود آرشو مقالات در چنین شبکه‌های اجتماعی مانند ریسرچ گیت می‌تواند در میزان استنادات در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر مؤثر باشد.

سعادت (۱۳۹۳) در پژوهشی به بررسی گرایش شیمیدان‌های ایرانی به عضویت در شبکه‌های اجتماعی علمی بر پایه ویژگی‌ها، تولید علم و بازساخت آنان پرداخت. یافته‌های پژوهش نشان داد از میان ۲۹۷۰ پژوهشگر موردبررسی، تنها ۶۸۲ تن در یکی از شبکه‌های موردبررسی (آکادمیا، ریسرچ گیت و ریسرچ‌آیدی) عضو می‌باشند. زنان تنها ۲۳/۳۱

درصد از اعضای شبکه‌های اجتماعی مورد بررسی را تشکیل می‌دهند که در مقایسه با مردان استقبال کمی از این شبکه‌ها داشته‌اند.

صراف زاده و علوی (۱۳۹۳) در مقاله خود با عنوان جایگاه شبکه‌های اجتماعی آنلاین در میان دانشجویان کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی نشان دادند ۳۵ درصد پاسخ‌دهندگان عضو هیچ‌کدام از شبکه‌های اجتماعی نیستند. فیلترینگ اینترنت به‌عنوان بزرگ‌ترین مانع استفاده از شبکه‌های اجتماعی شناخته شد. تصور منفی از شبکه‌های اجتماعی دومین مانع استفاده از این شبکه‌ها بود. ۳۶ درصد از پاسخ‌دهندگان نیز استفاده از شبکه‌های اجتماعی را اتلاف وقت و کار بیهوده تلقی می‌کردند. اسدی، نقشینه و نظری (۱۳۹۴) طی پژوهشی به بررسی میزان رؤیت اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران در شبکه‌های اجتماعی علمی پرداختند. پژوهش آن‌ها نشان داد که همبستگی معناداری میان استنادها و نشانه‌گذاری‌های آثار پژوهشگران ایرانی وجود دارد. این ارتباط میزان همبستگی با شبکه اجتماعی مندلی را ۰/۸۰۱، برای شبکه اجتماعی سایت یولایک ۰/۴۳۹ و برای شبکه اجتماعی بیسونومی ۰/۲۴۱ نشان داد این همبستگی برای شبکه اجتماعی مندلی در بالاترین سطح نسبت به دو شبکه بیسونومی و سایت یولایک بود. اصنافی (۱۳۹۴) نیز در مقاله‌ای تحت عنوان تأملی بر میزان حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ گیت به بررسی میزان فعالیت اعضای هیئت علمی این دانشگاه در شبکه ریسرچ گیت پرداخت. یافته‌های این پژوهش نمایان ساخت که رشته‌های شیمی، لیزر و پلاسما و فیزیک بیش‌ترین میزان حضور را در شبکه علمی ریسرچ گیت داشته‌اند. همچنین رشته‌های علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه ریسرچ گیت فعالیت جدی ندارند.

صمدی (۱۳۹۴) در پایان‌نامه خود با عنوان بررسی تأثیر بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی علمی و پژوهشی مجازی بر عملکرد اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی شهر تهران (مطالعه موردی دانشگاه تهران و دانشگاه علم و فرهنگ) پرداخت. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بین بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی علمی و پژوهشی مجازی و عملکرد اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی شهر تهران رابطه معناداری وجود داشته و بر عملکرد آن‌ها مؤثر است. سلیمی (۱۳۹۵) در پایان‌نامه خود با

عنوان بررسی میزان حضور پژوهشگران پر تولید ایرانی در شبکه‌ی اجتماعی علمی ریسرچ گیت و پایگاه استنادی اسکوپوس با روش دگرسنجی دریافتند که بیشترین میزان حضور و فعالیت مربوط به گروه فنی و مهندسی و کمترین فعالیت مربوط به گروه علوم انسانی است. یافته‌ها همچنین نشان دادند همبستگی مثبت و قوی بین شاخص‌های منتخب از پایگاه استنادی اسکوپوس (نمره استناد و شاخص اچ) و شاخص‌های دگرسنجی شبکه‌ی ریسرچ گیت (نمره‌ی تأثیرگذاری و نمره‌ی شبکه‌ی ریسرچ گیت) وجود دارد.

در پژوهشی قاسمی‌زاده (۱۳۹۵) به بررسی نگرش و میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز از شبکه‌های اجتماعی علمی پرداخت. نتایج این پژوهش نشان داد اصلی‌ترین انگیزه‌های دانشجویان برای استفاده از شبکه‌های اجتماعی علمی به ترتیب عبارت‌اند از: اطلاع یافتن از تازه‌های علم و دانش، در تماس بودن با دیگر پژوهشگران و نیز دنبال کردن فعالیت دیگر پژوهشگران. همچنین بین مقاطع تحصیلی دانشجویان و انگیزه‌های استفاده از شبکه‌های اجتماعی علمی مانند ثبت شناسه پژوهشی ارتباط مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. ابراهیمی، عقیقیان و گل تاجی (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان آیا اشتراک دانش در شبکه‌ی علمی ریسرچ گیت شاخص‌های بهره‌وری پژوهشگران را افزایش می‌دهد؟: مطالعه‌ی موردی فیزیکدانان برتر جهان، انجام دادند. یافته‌های پژوهش نشان داد که از بین سنجه‌های ریسرچ گیت، سنجه بارگیری با شاخص هرش رابطه مثبت و معنی‌دار دارد و مدل رگرسیون آن نیز معنادار است. قاضی و همکاران (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان ارزیابی شاخص‌های آلتمتریک دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران در شبکه‌های اجتماعی علمی ریسرچ گیت و آکادمیا انجام دادند. نتایج نشان داد رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر اساس اچ ایندکس با میزان حضور آن‌ها و تعداد اعضا در شبکه‌های اجتماعی علمی ریسرچ گیت و آکادمیا رابطه معناداری وجود دارد. علاوه بر این از لحاظ آماری رابطه معنی‌داری بین شاخص‌های آلتمتریک دانشگاه‌های علوم پزشکی در شبکه‌های اجتماعی ریسرچ گیت و آکادمیا با میزان استناد و اچ ایندکس مشاهده شد. رحمانی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی تحت عنوان امتیاز آر.جی. در مقایسه با اچ ایندکس به بررسی رابطه بین امتیاز آر.جی و امتیاز اچ ایندکس در پایگاه‌های اطلاعاتی اسکوپوس، وب آف

ساینس و موتور جستجوی گوگل اسکولار اعضای هیئت علمی پردیس دانشکده‌های فنی دانشگاه تهران پرداختند. نتایج نشان دادند که همبستگی بسیار بالایی بین امتیازهای مذکور وجود دارد و فعالیت اعضا در شبکه اجتماعی ریسرچ گیت تأثیر بالایی در امتیاز آنان در پایگاه‌های اطلاعاتی دیگر و موتور جستجوی گوگل اسکولار دارد.

ثلوال^۱ و کوشا (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی فعالیت‌های اعضای شبکه اجتماعی آکادمیا در رشته‌های فلسفه، حقوق، تاریخ و کامپیوتر پرداختند. نتایج نشان داد فعالیت‌های اعضای هیئت علمی به دلیل بارگذاری تولیدات علمی اعم از مقاله و کتاب بیشتر از دانشجویان است. همچنین میزان بازدید از مقالات در حالت کلی بیشتر از سایر اسناد مانند کتاب است. از سوی دیگر بازدید از پروفایل و اسناد اعضاء با جنسیت زن به جز رشته فلسفه بیشتر از مردان است. هاستین^۲ و دیگران (۲۰۱۴) میزان استفاده ۷۱ پژوهشگر حوزه علم سنجی از رسانه‌های اجتماعی علمی را مورد مطالعه قرار داده و بیان کردند که ریسرچ گیت پس از لینکدین و آکادمیا، سومین رسانه محبوب از دید این افراد بوده و ۲۱٪ از آن‌ها از ریسرچ گیت برای به اشتراک گذاری یافته‌های علمی و تعامل با پژوهشگران دیگر استفاده می‌کنند. البری^۳ (۲۰۱۵)، در پژوهشی به بررسی آگاهی و استفاده از سایت‌های شبکه‌های اجتماعی دانشگاهی توسط کارکنان دانشگاهی در دانشگاه والی^۴ جنوبی در مصر پرداختند. نتایج نشان داد که اکثر پاسخ‌دهندگان با استفاده از شبکه‌های اجتماعی علمی آگاه بودند. به ترتیب ریسرچ گیت، لینکدین، آکادمیا، مندلی و سکلاسیکا بالاترین سطح آگاهی و استفاده را نشان می‌دهند. السید^۵ (۲۰۱۶) گرایش پژوهشگران عرب را در استفاده از شبکه‌های اجتماعی دانشگاهی با تأکید بر شبکه علمی ریسرچ گیت مورد مطالعه قرار داد. یافته‌ها نشان داد که سه‌چهارم پاسخگویان از این شبکه اجتماعی علمی برای به اشتراک گذاشتن انتشارات خود استفاده می‌کنند. کالینز^۶ و همکاران (۲۰۱۶)، در پژوهشی به بررسی چگونگی استفاده‌ی پژوهشگران از رسانه‌های اجتماعی در

1. Thelwall
2. Haustein
3. El-Berry
4. Valley
5. Elsayed
6. Collins

محل کار پرداختند. یافته‌ها نشان دادند به عقیده اکثر پژوهشگران استفاده از رسانه‌های اجتماعی در محیط کار باعث افزایش کیفیت و بهبود روند کاری آن‌ها می‌شود. همچنین عمدتاً پژوهشگران رشته‌ی علوم زیستی از این شبکه‌ها بهره می‌گرفتند که بیشتر شامل استفاده از توئیتر، فیس‌بوک، لینکدین و وبلاگ‌ها بود. آکچایر^۱ (۲۰۱۷)، در پژوهشی به بررسی چرایی استفاده یا عدم استفاده اعضای هیئت علمی از شبکه‌های اجتماعی در زمینه آموزش پرداخت. یافته‌های این پژوهش نشان داد که تقریباً نیمی از اعضای هیئت علمی که دارای یک حساب کاربری در شبکه‌های اجتماعی بودند، از این شبکه‌ها برای اهداف آموزشی استفاده می‌کنند. انگیزه اصلی آن‌ها از استفاده از چنین شبکه‌هایی امکان ایجاد ارتباط سریع و مؤثر با پژوهشگران دیگر بود. از سوی دیگر انگیزه اعضای که از شبکه‌های مذکور استفاده نمی‌کردند نگرانی از نقض حریم خصوص عنوان شد.

بارداکی^۲ و همکاران (۲۰۱۸)، پژوهشی با عنوان «چگونگی کاربرد شبکه‌های اجتماعی دانشگاهی توسط پژوهشگران» انجام دادند. آن‌ها شبکه‌های اجتماعی علمی مندلی، ریسرچ‌گیت، لینکدین، آکادمیا و زوترو را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد به عقیده پژوهشگران علمی رغم استفاده گسترده؛ این شبکه‌ها ابزار مناسبی برای اشتراک دانش بین پژوهشگران نیست. پارابهوی و کوماری^۳ (۲۰۱۸)، در پژوهشی به بررسی آگاهی و استفاده‌ی اعضای هیئت علمی و دانشجویان موسسه‌ی فناوری دهاباد هندوستان از شبکه‌های اجتماعی علمی پرداختند. نتایج نشان دادند ۸۵ درصد از پاسخ‌دهندگان دارای حساب‌های شبکه‌های اجتماعی مانند آکادمیا، ریسرچ‌گیت، لینکدین، ایمپکت استوری و مندلی هستند. بیشترین استفاده‌کنندگان از لینکدین و سپس از ریسرچ‌گیت استفاده کرده‌اند. عاصمی و مارگام^۴ (۲۰۱۸) پژوهشی با عنوان شبکه‌های اجتماعی آکادمیک برای پژوهشگران دانشگاه مرکزی دهلی، مطالعه‌ی موردی: ریسرچ‌گیت و آکادمیا، انجام دادند. یافته‌ها نشان داد که پژوهشگران از آکادمیا بیشتر برای به اشتراک گذاری و پژوهش‌های علمی و از ریسرچ‌گیت

1. Akçayır
2. Bardakcı
3. Parabhoi & Kumari
4. Asmi & Margam

عمدتاً برای ارتباط با دیگر پژوهشگران استفاده می‌کنند؛ اما عدم امنیت داده‌های پژوهشگران از نگرانی‌های اصلی آنان بیان شد. همچنین یافته‌های این پژوهش نشان داد که استفاده از این شبکه‌ها در هند نسبت به کشورهای توسعه‌یافته به‌کندی پیش می‌رود.

مرور پیشینه‌ها در ایران و خارج نشان می‌دهد بیشتر مطالعات با هدف بررسی میزان استفاده از انواع شبکه‌های اجتماعی علمی و سایر شبکه‌های اجتماعی عمومی صورت گرفته است و کمتر به تأثیر فعالیت‌های اعضای این شبکه‌ها در پایگاه‌های اطلاعاتی و حتی موتورهای جستجو توجه داشته‌اند. بی‌شک انتظار داشتن تأثیر مثبت و یا آگاهی از تأثیر منفی هرگونه فعالیت در محیط‌های علمی برای پژوهشگران علی‌الخصوص اعضای هیئت علمی با توجه به داشتن موقعیت‌سازمانی و ارزشیابی آنان بر اساس همین فعالیت‌ها حائز اهمیت است. لذا به نظر می‌رسد پرداختن به این مسئله بتواند بر آگاهی اعضای هیئت علمی در نحوه فعالیت‌های آنان در شبکه‌های اجتماعی علمی و در نتیجه افزایش رتبه دانشگاه‌ها مثرتر باشد.

سؤالات پژوهش در ادامه بیان شده است:

- میزان حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه علمی ریسرچ گیت چگونه است؟

- میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به تفکیک جنسیت چگونه است؟

- میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به تفکیک رتبه علمی چگونه است؟

- پژوهشگران فعال دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت چگونه است؟

- فعالیت‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در پایگاه اسکوپوس چگونه است؟

- وضعیت فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در گوگل اسکولار به تفکیک دانشکده چگونه است؟

فرضیه‌های پژوهش در ادامه بیان شده است:

- بین نمره RG اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا و میزان استاد در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.

- بین نمره RG اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا و اچ ایندکس در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.
- بین تعداد مقالات اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با میزان استناد در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.
- بین میزان بازدید مقالات اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با h ایندکس نویسندگان در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.
- بین تعداد مقالات اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با h ایندکس نویسندگان در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.
- ۶- بین رتبه (RG) اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بر اساس دانشکده اختلاف معناداری وجود دارد.
- بین رتبه (RG) اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بر اساس جنسیت اختلاف معناداری وجود دارد.
- بین رتبه (RG) اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بر اساس رتبه علمی اختلاف معناداری وجود دارد.

روش

این پژوهش از منظر هدف کاربردی، از منظر نوع پیمایشی و از منظر روش‌شناسی علم‌سنجی با رویکرد دگرسنجی است. دگرسنجی، به‌منظور بررسی قابلیت توسعه‌ی شاخص‌هایی برای مشخص کردن تأثیر مقالات علمی از طریق وب اجتماعی به کار گرفته می‌شود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا است که با مرتبه علمی استادیاری، استادی، دانشیاری و مربی و به‌صورت پیمانی یا رسمی در استخدام دانشگاه بوده و عضو شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت هستند. کل اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا ۳۵۱ نفر است که از این تعداد، ۱۵۱ نفر عضو شبکه اجتماعی ریسرچ گیت و پایگاه اسکوپوس و گوگل اسکولار به‌صورت هم‌زمان بوده و به‌عنوان جامعه پژوهش انتخاب شدند.

داده‌های این پژوهش با مراجعه به شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت و جستجوی نام اعضای هیئت علمی و بررسی پروفایل اعضا در این شبکه و همچنین کاوش در پایگاه استنادی اسکوپوس و موتور جستجوی گوگل اسکولار و استخراج آمار و اطلاعات مربوط به اعضای هیئت علمی از قبیل نمره آر.جی، تعداد مدارک نمایه شده، شاخص هرش، تعداد بازدیدکنندگان، تعداد دنبال کنندگان و دنبال شوندگان هر عضو هیئت علمی و تعداد استنادات دریافتی گردآوری شد. نمره آر.جی وسیله سنجش اعتبار علمی پژوهشگران در شبکه اجتماعی ریسرچ گیت است. امتیاز آر.جی، تعامل بین پژوهشگران را که بخش مهمی از فرآیند پژوهش است، قابل مشاهده و قابل سنجش می‌کند. این امتیاز بر اساس الگوریتم‌های محرمانه و بر مبنای چهار عامل محاسبه می‌شود: تعداد مدارک به اشتراک گذاری شده، فعالیت پژوهشگر در پرسیدن سؤال، فعالیت پژوهشگر در پاسخ به سؤالات سایرین و دنبال کنندگان فعالیت‌های پژوهشگر (بتولی، ۱۳۹۲).

برای تجزیه و تحلیل آماری نیز از دو آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. آمار توصیفی شامل فراوانی و میانگین هر یک از شاخص‌های اندازه‌گیری شده در شبکه ریسرچ گیت، پایگاه استنادی اسکوپوس و موتور جستجوی گوگل اسکولار در قالب جدول و نمودار بود. از آمار استنباطی نیز جهت سنجش روابط و وجود یا عدم وجود اختلاف بین متغیرهای مورد بررسی استفاده گردید. در این راستا از آزمون‌های همبستگی پیرسون، کروسکال والیس^۱ و من ویتنی^۲ استفاده شد.

یافته‌ها

در این بخش توصیف میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت و در پایگاه استنادی اسکوپوس و گوگل اسکولار در قالب سؤال‌های پژوهش بررسی می‌شوند.

1. Kruskal-Wallis
2. Mann-Whitney U

- میزان حضور اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه علمی ریسرچ گیت چگونه است؟

بر اساس جدول یک تعداد ۱۵۱ عضو هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی ریسرچ گیت عضو هستند و جمعاً ۴۴۰۴ اثر را در این شبکه بارگذاری کرده‌اند و نمره آر.جی آن‌ها روی هم رفته ۱۴۴۱/۲۳ است. در سطح دانشکده‌ها نیز، فعال‌ترین دانشکده فیزیک و شیمی با ۳۰ عضو و پژوهشکده زنان با ۲ عضو کمترین فعالیت را دارا هستند. به طبع دانشکده‌ها نیز رشته شیمی بیشترین فعالیت و رشته‌های الهیات و هنر کمترین فعالیت را داشته‌اند.

جدول ۱. میزان حضور اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به تفکیک دانشکده

دانشکده	تعداد عضو	تعداد انتشارات	نمره RG	تعداد استناد	تعداد فالور	تعداد فالوینگ	میزان بازدید
ادبیات	۱۳	۱۷۲	۵۴/۹۶	۳۷۴	۳۷۲	۲۳۵	۱۳۲۲۷
الهیات و معارف اسلامی	۳	۱	۰	۰	۱۱	۲۲	۷۵
پژوهشکده زنان	۲	۹	۱۱/۳۳	۴۱	۲۲	۲۸	۷۷۴
تربیت بدنی و ورزش	۱۰	۱۰۴	۴۵/۲۳	۱۰۷	۱۳۳	۱۵۸	۶۳۳۴
علوم اجتماعی و اقتصاد	۲۵	۲۲۲	۴۳/۶۶	۳۳۷	۳۵۶	۵۰۴	۲۳۸۴۶
علوم تربیتی و روان‌شناسی	۱۴	۳۳۹	۸۰/۶۴	۸۱۹	۲۴۹	۳۴۹	۲۰۷۰۹
علوم ریاضی	۱۱	۱۶۱	۷۸/۱۸	۱۰۸۱	۳۶۹	۲۸۹	۹۷۷۷
علوم زیستی	۲۱	۶۹۷	۲۷۷/۱۵	۲۹۸۰	۱۱۷۹	۷۶۷	۵۶۸۰۵
فیزیک و شیمی	۳۰	۲۳۶۸	۶۸۳/۸۷	۲۴۵۱۳	۲۶۱۹	۱۱۲۲	۱۲۹۳۶۴
مهندسی	۱۶	۳۲۶	۱۶۶/۲۱	۱۸۰۴	۶۳۹	۳۴۵	۲۵۹۲۹
هنر	۶	۵	۰	۰	۲۷	۹	۴۹۱

بررسی فعالیت‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه ...

- میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به تفکیک جنسیت چگونه است؟

با توجه به جدول ۲ مشاهده می‌شود که ۶۹/۵ درصد حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت مربوط به زنان و ۳۰/۵ درصد مربوط به مردان است.

جدول ۲. میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به تفکیک جنسیت

مرد			زن		
مجموع نمره RG	درصد فراوانی	فراوانی	مجموع نمره RG	درصد فراوانی	فراوانی
۵۸۰/۶۳	۳۰/۵	۴۶	۸۶۰/۶	۶۹/۵	۱۰۵

- میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به تفکیک رتبه علمی چگونه است؟

بررسی میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به تفکیک رتبه علمی (جدول ۳) نشان داد که استادیار به میزان ۴۸/۳ درصد و دانشیار ۴۱/۱ درصد و استاد ۸/۶ درصد و مربی ۲ درصد در این شبکه فعالیت دارند.

جدول ۳. میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به تفکیک رتبه علمی

مجموع نمره RG	درصد فراوانی	فراوانی	رتبه علمی
۰	۲٪	۳	مربی
۶۵۶/۲۵	۴۱,۱٪	۶۲	دانشیار
۵۱۳/۵۴	۴۸,۳٪	۷۳	استادیار
۲۷۱/۴۴	۸,۶٪	۱۳	استاد
۱۴۴۱/۲۳	۱۰۰٪	۱۵۱	جمع

- پژوهشگران فعال دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت چگونه است؟ بر اساس داده‌های گردآوری شده بیشترین امتیاز آرجی متعلق به مجید م مهد هروی با ۴۹/۲۴ امتیاز است. قدسی محمدی زیارانی با ۴۱/۵۲ امتیاز و محمد خرمی با ۳۶/۶۶ امتیاز در

رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. سایر اطلاعات مربوط به پژوهشگران فعال در جدول شماره ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. پژوهشگران فعال دانشگاه الزهراء در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت.

نام هیئت علمی	امتیاز RG	تعداد انتشارات	میزان مشاهده	میزان استناد	تعداد فالوور	تعداد فالوینگ
مجید م مهد هروی	۴۹/۲۴	۹۸۷	۴۴۷۶۹	۱۳۰۱۸	۵۰۹	۸۷
قدسی محمدی زیارانی	۴۱/۵۲	۳۳۴	۲۷۳۱۴	۲۲۲۶	۳۷۱	۲۵۷
محمد خرمی	۳۶/۶۶	۱۲۴	۲۰۱۵	۱۲۱۴	۸۸	۰
مرتضی شیری	۳۳/۳	۶۸	۹۷۸۶	۱۶۲۶	۱۹۲	۱۴
سعید دهقانپور	۳۱/۸۷	۱۳۵	۳۸۶۵	۷۰۰	۴۸	۲۵
عزیزاله شفیع خانی	۳۱/۶۵	۸۲	۹۰۸۱	۷۶۱	۸۲	۶۹
زهرا طالب پور	۳۰/۹۷	۵۳	۳۷۸۸	۷۰۲	۱۴۴	۶
مریم عنافچه	۳۰/۴۷	۵۹	۱۱۰۲	۲۵۳	۱۶	۲۰
محمد رضا صعودی	۳۰/۰۴	۱۰۴	۱۳۴۰۷	۶۸۴	۱۸۸	۶۸
یداله اردوخانی	۲۶/۷۳	۶۷	۶۷۶۳	۷۹۹	۱۱۸	۳۷

- فعالیت‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهراء در پایگاه اسکوپوس چگونه است؟ در این قسمت شاخص‌های توصیفی اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهراء به تفکیک دانشکده در پایگاه استنادی اسکوپوس ارائه می‌شود. این شاخص‌ها عبارت‌اند از: تعداد مدارک، شاخص اچ و نمره استناد می‌باشند که جدول ۴-۸ وضعیت این شاخص‌ها را برای گروه‌های مختلف نشان می‌دهد. با توجه به یافته‌های جدول ۵، دانشکده فیزیک - شیمی بیشترین تعداد مدرک را در پایگاه اسکوپوس دارد. دانشکده علوم زیستی و مهندسی به ترتیب رتبه‌های دوم و سوم را دارند. از نظر میانگین استنادات دریافتی نیز دانشکده فیزیک - شیمی با میانگین ۹۲۱/۹، در رتبه اول و دانشکده علوم زیستی و مهندسی نیز رتبه دوم و سوم را به خود اختصاص داده‌اند. به لحاظ شاخص اچ نیز به ترتیب دانشکده فیزیک - شیمی، علوم زیستی و مهندسی در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند. دانشکده هنر غیرفعال‌ترین دانشکده در پایگاه اسکوپوس بوده و هیچ امتیازی را کسب نکرده است.

جدول ۵. میانگین فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در پایگاه اسکوپوس به تفکیک دانشکده

شاخص h	استناد	تعداد مدرک	دانشکده
۱/۲	۱۲/۳۰	۴/۴۶	ادبیات
۰	۰	۰/۳۳	الهیات و معارف اسلامی
۲	۲۲/۵	۵	پژوهشکده زنان
۰/۶	۲/۱	۲/۱	تربیت بدنی و ورزش
۱/۲۴	۲۵/۲۸	۵/۳۲	علوم اجتماعی و اقتصاد
۱/۴۲	۲۷/۶۴	۴	علوم تربیتی و روان‌شناسی
۲/۶۳	۶۶/۳۶	۹/۲۷	علوم ریاضی
۴/۹۰	۱۴۵	۱۶/۶۱	علوم زیستی
۱۱/۳	۹۲۱/۹	۶۲/۲۶	فیزیک و شیمی
۴/۱۲	۱۰۱/۵۶	۱۳/۹۳	مهندسی
۰	۰	۰	هنر

- وضعیت فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در گوگل اسکولار به تفکیک دانشکده چگونه است؟

با توجه به جدول ۶، فعال‌ترین دانشکده در گوگل اسکولار به ترتیب دانشکده‌های فیزیک-شیمی، علوم زیستی و مهندسی می‌باشند که از لحاظ میزان انتشارات و مجموع استنادات دریافتی و h اعضای هیئت علمی، در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند.

جدول ۶. میانگین فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در گوگل اسکولار به تفکیک دانشکده

شاخص h	انتشارات	دانشکده
۲/۵۳	۴۹/۰۷	ادبیات
۰/۶۶	۳	الهیات و معارف اسلامی
۱/۵	۳۱	پژوهشکده زنان
۲/۷	۴۴/۸	تربیت بدنی و ورزش
۲/۱۶	۴۶/۰۴	علوم اجتماعی و اقتصاد
۲/۹۲	۶۶/۵۷	علوم تربیتی و روان‌شناسی
۴/۲۷	۱۶۵/۱۸	علوم ریاضی
۷/۲۳	۴۳۵/۴۲	علوم زیستی
۱۲/۴	۱۰۹۶/۴	فیزیک و شیمی
۵/۲۵	۱۶۵/۶۸	مهندسی
۱	۹/۱۶	هنر

فرضیه ۱. بین نمره RG اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا و میزان استناد در گوگل اسکولار و پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس همبستگی وجود دارد.

به منظور بررسی همبستگی بین نمره آر.جی اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا و میزان استنادها در گوگل اسکولار و اسکوپوس از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. با توجه به اینکه میزان همبستگی نمره آر.جی و استنادات در گوگل اسکولار ۰/۴۷۱ و همبستگی آر.جی و استنادات در اسکوپوس ۰/۴۶۳ است، بین نمره آر.جی اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا و میزان استنادها در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی معناداری وجود دارد (جدول ۷).

فرضیه ۲. بین نمره RG اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا و شاخص h آن‌ها در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.

به منظور بررسی همبستگی بین نمره آر.جی اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا و اچ ایندکس آن‌ها در گوگل اسکولار و اسکوپوس از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. با توجه به اینکه میزان همبستگی نمره آر.جی و اچ ایندکس در گوگل اسکولار ۰/۷۵۲ و همبستگی آر.جی و اچ ایندکس در اسکوپوس ۰/۸۱۴ محاسبه گردید، بین نمره آر.جی اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا و اچ ایندکس در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد (جدول ۷).

فرضیه ۳. بین تعداد مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با میزان استناد در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.

به منظور بررسی همبستگی بین تعداد مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با میزان استنادها در گوگل اسکولار و اسکوپوس نیز از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. با توجه به اینکه میزان همبستگی نمره آر.جی و میزان استناد در گوگل اسکولار ۰/۹۱۷ و همبستگی نمره آر.جی و میزان استناد در اسکوپوس ۰/۹۴۶ محاسبه گردید، بین تعداد مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه

اجتماعی_علمی ریسرچ گیت با میزان استنادها در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی معناداری وجود دارد (جدول ۷).

فرضیه ۴. بین میزان بازدید مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با h ایندکس نویسندگان در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.

به منظور بررسی همبستگی بین میزان بازدید مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با میزان h ایندکس نویسندگان در گوگل اسکولار و اسکوپوس از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. با توجه به اینکه میزان همبستگی محاسبه شده بین میزان بازدید مقالات و شاخص h در گوگل اسکولار و پایگاه اسکوپوس به ترتیب ۰/۸۲۰ و ۰/۸۱۴ محاسبه شد، بنابراین بین متغیرهای مذکور همبستگی مثبت و معناداری برقرار است (جدول ۷).

فرضیه ۵. بین تعداد مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با h ایندکس نویسندگان در گوگل اسکولار و اسکوپوس همبستگی وجود دارد.

به منظور بررسی همبستگی بین تعداد مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت و میزان h ایندکس نویسندگان در پایگاه اسکولار و اسکوپوس از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. با توجه به اینکه میزان همبستگی محاسبه شده بین تعداد مقالات اعضای هیئت علمی و شاخص h در گوگل اسکولار و پایگاه اسکوپوس به ترتیب ۰/۸۰۴ و ۰/۸۵۴ محاسبه شد، بنابراین بین متغیرهای مذکور همبستگی مثبت و معناداری برقرار است (جدول ۷).

جدول ۷. نتایج پنج فرضیه فوق در خصوص وجود همبستگی بین شاخص‌های شبکه علمی

ریسرچ گیت با پایگاه اسکوپوس و گوگل اسکولار

فرضیه اول	فرضیه دوم	فرضیه سوم	فرضیه چهارم	فرضیه پنجم
بین نمره RG	بین نمره RG	بین تعداد مقالات	بین میزان بازدید	بین تعداد مقالات
اعضای هیئت علمی	اعضای هیئت علمی	اعضای هیئت علمی	مقالات اعضای	اعضای هیئت علمی

فرضیه اول	فرضیه دوم	فرضیه سوم	فرضیه چهارم	فرضیه پنجم
دانشگاه الزهرا و میزان استاد در گوگل اسکولار و پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس	دانشگاه الزهرا و شاخص h آن‌ها در گوگل اسکولار و اسکوپوس	دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با میزان استاد در گوگل اسکولار و اسکوپوس	هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با h ایندکس نویسندگان در گوگل اسکولار و اسکوپوس	دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت با h ایندکس نویسندگان در گوگل اسکولار و اسکوپوس
همبستگی وجود دارد.	همبستگی وجود دارد.	همبستگی وجود دارد.	همبستگی وجود دارد.	همبستگی وجود دارد.
اسکوپ اسکولار	اسکوپ اسکولار	اسکوپ اسکولار	اسکوپ اسکولار	اسکوپ اسکولار
وس	وس	وس	وس	وس
۰/۴۶۳	۰/۷۵۲	۰/۹۴۶	۰/۸۱۴	۰/۸۵۴
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
تأیید	تأیید	تأیید	تأیید	تأیید

فرضیه ۶. بین نمره آر.جی اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بر اساس دانشکده اختلاف معناداری وجود دارد.

برای آزمون وجود و یا عدم وجود اختلاف بین نمره آر.جی اعضای هیئت علمی بر اساس دانشکده از آزمون کروسکال والیس استفاده شد. خاطر نشان می‌شود با توجه به اینکه ابتدا آزمون یکسانی واریانس‌ها در خصوص توزیع نمره آر.جی دانشکده‌ها معنادار شد ($\text{sig} = ۰/۰۰۰$)، لذا به جای آزمون پارامتریک آنالیز واریانس از آزمون ناپارامتریک کروسکال والیس استفاده شد؛ بنابراین نظر به اینکه خروجی آزمون سطح معناداری ($\text{sig} = ۰/۰۰۰$) مشخص شد بین رتبه آر.جی اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا بر اساس دانشکده اختلاف معناداری وجود دارد (جدول ۸).

جدول ۸. خروجی آزمون کروسکال والیس جهت بررسی رابطه بین رتبه (RG) اعضای هیئت علمی

دانشگاه الزهرا بر اساس دانشکده	
آماره کای اسکوئر	۸۳/۸۱۰
درجه آزادی	۱۰
سطح معناداری	۰/۰۰۰

فرضیه ۷. بین رتبه (RG) اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بر اساس جنسیت اختلاف معناداری وجود دارد.

برای آزمون وجود و یا عدم وجود اختلاف بین نمره آر.جی اعضای هیئت علمی بر اساس متغیر جنس از آزمون من ویتنی استفاده شد. با توجه به اینکه آزمون یکسانی واریانس‌ها (آزمون لوین) معنادار شد ($\text{sig} = ۰/۰۰۹$)، به جای آزمون تی مستقل از آزمون ناپارامتریک من ویتنی استفاده شد؛ بنابراین نظر به خروجی آزمون سطح معناداری ($\text{sig} = ۰/۳۲$) مشخص شد بین رتبه آر.جی اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا بر اساس متغیر جنس اختلاف معناداری وجود ندارد (جدول ۹).

جدول ۹. رابطه بین رتبه (RG) اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی

ریسرچ گیت بر اساس جنسیت	
رتبه RG	
آماره من ویتنی	۱۸۹۱/۰۰۰
آماره Z	-۲/۱۴۰
سطح معناداری	۰/۳۲

فرضیه ۸. بین رتبه (RG) اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بر اساس رتبه علمی وجود و یا عدم وجود اختلاف معناداری وجود دارد.

برای آزمون وجود و یا عدم وجود اختلاف بین نمره آر.جی اعضای هیئت علمی بر اساس رتبه علمی آن‌ها از آزمون کروسکال والیس استفاده شد. خاطر نشان می‌شود با توجه به اینکه ابتدا آزمون یکسانی واریانس‌ها در خصوص توزیع نمره آر.جی بر اساس رتبه علمی معنادار شد ($\text{sig} = ۰/۰۰۰$)، لذا به جای آزمون پارامتریک آنالیز واریانس از آزمون ناپارامتریک کروسکال والیس استفاده شد؛ بنابراین نظر به خروجی آزمون سطح معناداری ($\text{sig} = ۰/۰۰۱$)

مشخص شد بین رتبه آر.جی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا بر اساس رتبه علمی اختلاف معناداری وجود دارد (جدول ۱۰).

جدول ۱۰. رابطه بین رتبه (RG) اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی

ریسرچ‌گیت بر اساس رتبه علمی	
آماره کای اسکوئر	۱۷/۱۶۱
درجه آزادی	۳
سطح معناداری	۰/۰۰۱

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه با توجه به افزایش میزان تولیدات علمی، مسئله دسترسی به اطلاعات موردنظر بدون صرف زمان و هزینه اضافی و مرور مدارک غیر مرتبط بسیار مهم و حیاتی است. علاوه بر پایگاه‌های اطلاعاتی سنتی که برخی از آنان موضوعی و برخی دیگر کلی هستند، شبکه‌های اجتماعی علمی نیز جهت افزایش و سهولت دسترسی به وجود آمده‌اند. شاخص کارکرد شبکه‌های اجتماعی علمی مانند ریسرچ‌گیت، آکادمیا و غیره اشتراک دانش از طریق اشتراک تولیدات علمی است. همچنین با توجه به اقبال گسترده پژوهشگران در استفاده از شبکه‌های اجتماعی علمی و تبادل اطلاعات و تشکیل گروه‌های علمی مجازی، میزان و نرخ استفاده از تولیدات علمی بسیار افزایش پیدا کرده است این مسئله خود بر اثرگذاری این فعالیت‌ها بر میزان استفاده و استناددهی مقالات نمایه شده پژوهشگران در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بسیار مؤثر است. هدف از پژوهش حاضر بررسی وضعیت فعالیت‌های اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی ریسرچ‌گیت و تأثیر آن بر میزان استنادها و شاخص h و غیره در پایگاه استنادی اسکوپوس و موتور جستجوی گوگل اسکولار بود. همان‌طور که مسجل است رتبه پژوهشگران هر موسسه علمی در رتبه همان موسسه در مجامع علمی مهم و حیاتی است. شاید بتوان چنین بیان داشت با توجه به افزایش تولیدات علمی در تمامی رشته‌ها، دسترسی گزینشی اطلاعات از طریق تشکیل گروه‌های علمی کوچک و بزرگ در فضاها مجازی (مانند شبکه‌های اجتماعی) برای پژوهشگران مثرتر باشد.

آمارهای به دست آمده نشان دادند که از بین ۳۵۱ عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا تنها ۱۵۱ نفر عضو شبکه اجتماعی ریسرچ گیت هستند که نشان می‌دهد بیش از نیمی از اعضای هیئت علمی هیچ‌گونه فعالیتی را در این شبکه ندارند. با مرور دوباره آمار مذکور می‌توان چنین بیان داشت که نیمی از اعضای هیئت علمی در دانشگاه از مزیت‌های عضویت و استفاده از شبکه‌های مجازی بی‌بهره هستند که به نوبه خود تأثیر منفی خود را در رتبه‌بندی دانشگاه نیز نشان می‌دهد. بر این اساس رشته‌های حوزه علوم پایه، مهندسی و برخی از رشته‌های علوم اجتماعی بیشترین عضو را در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت دارند و رشته‌های مربوط به حوزه‌های دینی و تاریخی و هنر، کمترین فعالیت را ثبت کرده‌اند. با توجه به اینکه تعداد تولیدات علمی گروه اخیر در پایگاه‌های اطلاعاتی خارجی (مانند اسکوپوس) نیز نرخ بسیار ناچیزی را نشان می‌دهد، عدم همکاری و تعامل و به اشتراک گذاری آرا و عقاید در این نوع از رشته‌ها، بیشتر به چشم می‌خورد. به نظر می‌رسد عدم حضور و نبود تعامل افکار در چنین رشته‌هایی (رشته‌های مربوط به حوزه دین و تاریخ) در قالب نمایه مقالات و غیره در پایگاه‌ها و شبکه‌های اجتماعی علمی بین‌المللی معتبر با توجه به شرایط خاص کشور (سیاسی، مذهبی و غیره) تا حدی قابل توجیه باشد، ولی از سوی دیگر با عنایت به چشم‌انداز ۱۴۰۴ و لزوم رسیدن کشور از نظر علمی به رتبه نخست منطقه، وجود نقصان را متذکر می‌شود. البته رسیدن به کفه قضیه و دلایل آن نیاز به پژوهشی با ابعاد اختصاصی تر از نظر موضوع و پژوهشگر را می‌طلبد که از حوصله این مقاله خارج است.

از نظر تأثیرگذاری فعالیت‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بر رتبه آنان در پایگاه استنادی اسکوپوس و موتور جستجوی گوگل اسکولار فرضیه‌هایی مطرح گردید. چنانچه مشخص شد هر چه نمره آر.جی اعضای هیئت علمی (فعالیت بیشتر در ریسرچ گیت) بیشتر باشد، به طبع آن استنادهای اعضا در اسکوپوس و گوگل اسکولار بیشتر خواهد بود (همبستگی مثبت). نتایج این بخش با نتایج قاضی و همکاران (۱۳۹۶) همسو است. همچنین در فرضیه دوم همبستگی بین نمره آر.جی و شاخص h آنان در اسکوپوس و گوگل اسکولار نیز آزمون شد که همبستگی بالایی را متذکر می‌شد. نتایج این فرضیه نیز با نتایج پژوهش سلیمی (۱۳۹۵)، قاضی و همکاران

(۱۳۹۶) و رحمانی و همکاران (۱۳۹۷) همسو بود. بررسی فعالیت‌های اعضای هیئت‌علمی از ابعاد دیگر نیز در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ‌گیت صورت گرفت که مجدداً رابطه و همبستگی مثبت بین این فعالیت‌ها و اثربخشی در پایگاه اسکوپوس و گوگل اسکولار را در پی داشت. چنانچه در فرضیه سوم و چهارم و پنجم وجود همبستگی بین تعداد مقالات و بازدید از مقالات اعضای هیئت‌علمی در ریسرچ‌گیت با میزان استنادها، شاخص h در اسکوپوس و گوگل اسکولار تأیید شد. نتایج این بخش با نتایج پژوهش‌های بتولی و همکاران (۱۳۹۵) و بتولی (۱۳۹۶) ثلوال و کوشا (۲۰۱۴) و قاضی و همکاران (۱۳۹۶) همسو بود. با بررسی نتایج فرضیه‌های ۱ تا ۵ می‌توان به این نتیجه رسید که بی‌شک فعالیت‌های پژوهشگران در شبکه‌های اجتماعی علمی که امروزه بین پژوهشگران در سراسر جهان با اقبال مواجه شده است، بر میزان استنادها و شاخص‌های علم‌سنجی (مانند h) تأثیر مثبت خواهد داشت. با توجه به اینکه رتبه‌بندی و محاسبه رتبه علمی افراد، رشته‌های علمی و حتی کشورها بر اساس میزان تولیدات علمی و استفاده از آن‌ها (استنادها و غیره) است پرواضح است پرداختن به مسئله استفاده از وب اجتماعی آن‌هم در سطوح پژوهشگران حائز اهمیت است. همچنین علاوه بر مزیت گفته‌شده، امکان ایجاد گروه‌های علمی بین پژوهشگران سراسر جهان بدون در نظر گرفتن مسافت، جستجو و بازیابی تولیدات علمی بدون وابستگی صرف به پایگاه‌های اطلاعاتی سنتی و موتورهای جستجو، از دیگر مزیت‌های عضویت در این شبکه‌ها است.

فرضیه شش پژوهش وجود اختلاف بین فعالیت‌های اعضای هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا بر اساس دانشکده را آزمون نمود. همان‌طور که در ابتدای بخش بحث و نتیجه‌گیری آمد، برخی از رشته‌های موجود در دانشگاه فعالیت بسیار کمی در شبکه علمی ریسرچ‌گیت دارند که با بررسی میزان استنادها و سایر شاخص‌ها (مانند h) تأثیر منفی عدم حضور آن‌ها نمایان است. در فرضیه هفتم بررسی فعالیت‌های اعضای هیئت‌علمی بر اساس متغیر جنسیت موردبررسی قرار گرفت. نتایج نشان دادند که عامل جنسیت بر میزان فعالیت اعضای هیئت‌علمی بی‌تأثیر بوده است. اگر به نتیجه فرضیه ششم استناد شود، می‌توان بیان داشت رشته‌های علمی عامل مهمی در میزان فعالیت اعضای هیئت‌علمی خواهند بود و متغیرهای

جمعیت‌شناختی مانند جنسیت با توجه به اینکه هنجارهای علمی در میان تمامی پژوهشگران یکسان است طبیعتاً کم‌تأثیر و یا بی‌تأثیر خواهند بود. فرضیه هشتم نیز میزان فعالیت اعضای هیئت علمی بر اساس رتبه علمی آنان را مورد بررسی قرار داد. نتایج نشان دادند اعضای هیئت علمی با رتبه بالا (دانشیار و استاد) به مراتب فعالیت بیشتری نسبت به اعضای هیئت علمی با رتبه‌های استادیاری و مربی دارند. شاید نتایج این فرضیه را بتوان چنین تفسیر نمود که خود عامل فعالیت در شبکه اجتماعی علمی بر افزایش رتبه علمی آنان به صورت مستقیم (با توجه به شاخص‌های امتیازدهی به اعضای هیئت علمی در روزآمدسازی صفحات شخصی خود در شبکه‌های اجتماعی خصوصاً ریسرچ گیت و موتور جستجوی گوگل اسکولار جهت دریافت امتیاز پژوهشی) و هم به صورت غیر مستقیم (فعالیت و به اشتراک گذاری تولیدات علمی در شبکه‌های اجتماعی علمی علاوه بر بالاتر بردن نمره فعالیت پژوهشگران در همان شبکه اجتماعی باعث افزایش رویت پذیری مقالات برای پژوهشگران دیگر و در نتیجه افزایش شانس استفاده و استناددهی آنان در پایگاه‌های اطلاعاتی علمی استنادی می‌شود) مؤثر بوده است. لذا طبیعتاً با توجه به همبستگی بالا که بین شاخص‌های موجود در ریسرچ گیت و تأثیر آن در کارنامه پژوهشی پژوهشگران در پایگاه‌های اطلاعاتی و موتورهای جستجوی دارد که در فرضیه‌های یک تا پنج به آن‌ها پرداخته شد، تأثیر فعالیت پژوهشگران در وب اجتماعی (علمی) توجیه می‌گردد.

به‌طور کلی با توجه به رصد فعالیت‌های اعضای هیئت علمی در شبکه اجتماعی ریسرچ گیت و تأثیر آن بر سایر موقعیت‌های علمی در دنیای مجازی، می‌توان چنین بیان داشت بی‌شک فعالیت‌های پژوهشگران در شبکه‌های اجتماعی علمی بر زندگی علمی آنان مؤثر خواهد بود. لذا با توجه بیشتر و تدوین سیاست‌های مختلف (تشویقی و غیره) جهت عضویت هر چه بیشتر پژوهشگران در شبکه‌های اجتماعی علمی می‌تواند تا حد بسیار زیادی تعاملات علمی کشور را افزایش و باعث تنویر افکار اقشار علمی جهان از موقعیت علمی کشور گردد.

پیشنهادها

با توجه به اینکه شبکه‌های اجتماعی علمی یکی از مهم‌ترین ابزارهای نمایش تولیدات علمی هر سازمان پژوهشی می‌باشند، پیشنهاد می‌شود تمهیداتی جهت تشویق اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها جهت عضویت در شبکه‌های اجتماعی در نظر گرفته شود. چراکه فعالیت پژوهشگران در چنین شبکه‌های اجتماعی علمی به صورت مستقیم و غیرمستقیم (تفسیر فرضیه شش) باعث ارتقای شاخص‌های پژوهشگران و این امر نیز به نوبه خود منتهی به ارتقای شاخص‌های دانشگاه‌ها و سایر مؤسسات می‌شود.

با عنایت به اینکه یکی از دلایل احتمالی عضویت و گرایش اندک پژوهشگران و اعضای هیئت علمی به عضویت در شبکه‌های اجتماعی علمی، احساس عدم امنیت در اشتراک اطلاعات است، معرفی (در قالب کارگاه‌های آموزشی) و تأیید این شبکه‌ها از سوی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی کشور می‌تواند در اطمینان جامعه علمی نسبت به کاربرد علمی این شبکه‌ها راهگشا باشد.

منابع

- ابراهیمی، سعیده، عقیقیان، فرزانه و گل تاجی، مرضیه. (۱۳۹۶). آیا اشتراک دانش در شبکه‌ی علمی ریسرچ گیت شاخص‌های بهره‌وری پژوهشگران را افزایش می‌دهد؟: مطالعه‌ی موردی فیزیکدانان برتر جهان. پژوهش‌نامه علم‌سنجی.
- اسدی، حمیده، نقشینه، نادر و نظری، مریم. (۱۳۹۴). بررسی میزان رؤیت پژوهشگران ایرانی در شبکه‌های اجتماعی علمی (مورد مطالعه: اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران). فصلنامه تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی، ۴۹(۳)، ۳۲۱-۳۳۷.
- اصنافی، امیر رضا. (۱۳۹۴). تأملی بر میزان حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ گیت. تعامل انسان و اطلاعات، ۳(۲)، ۶۱-۷۰.
- بتولی، زهرا، جنوی، المیرا و نادری راوندی، سمیه. (۱۳۹۵). تأثیر شاخص‌های ریسرچ گیت بر افزایش میزان استناد مقاله‌های برتر پزشکی بالینی وب آو ساینس: مقایسه مقالات پژوهشگران ایران و ترکیه. فصلنامه مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی، ۳(۲)، ۸۳-۹۳.

بررسی فعالیت‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهرا در شبکه ...

بتولی، زهرا. (۱۳۹۶). رابطه بین شاخص‌های پایگاه استنادی علوم و ریسرچ گیت: مطالعه مورد مقاله‌های داغ و پر استناد پژوهشگران ایرانی. *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۳۳(۱)، ۱۸۶-۱۶۳.

بتولی، زهرا. (۱۳۹۲). قابلیت‌های شبکه اجتماعی ریسرچ گیت برای پژوهشگران. *گفت‌وگو علم و فناوری*، ۲۱(۲)، ۵۹-۶۸.

بذرافشان، اعظم و مصطفوی، احسان. (۱۳۹۰). تحلیل علم‌سنجی ۳۶ سال تولید علم انستیتو پاستور ایران در پایگاه ISI SCIE. *مدیریت سلامت*، ۱۴(۴۵)، ۱۰-۷.

رامشک، محمدرضا. (۱۳۸۱). بررسی وضعیت کمی تولیدات علمی به‌وسیله اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کاشان طی سال‌های ۷۴-۷۹. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد تهران*، تهران.

رحمانی، مریم، اصنافی، امیررضا، روتن، سیده زهرا و جان محمدی، مریم. (۱۳۹۷). امتیاز آرجی. در مقایسه با اچ ایندکس: مطالعه موردی. *فصلنامه علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۲(۱۱)، ۶۱-۷۶.

سعادت، یاسمین. (۱۳۹۳). بررسی گرایش شیمیدان‌های ایرانی به عضویت در شبکه‌های اجتماعی علمی بر پایه ویژگیها، تولید علم و بازشناخت آنان. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد*، دانشگاه شیراز، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

سلیمانی پور، روح‌الله. (۱۳۸۹). شبکه‌های اجتماعی: فرصت‌ها و تهدیدها. *فصلنامه ره‌آورد نور*، ۳۱، ۱۴-۱۹.

سلیمی، الهام. (۱۳۹۵). بررسی میزان حضور پژوهشگران پرتولید ایرانی در شبکه‌های اجتماعی علمی ریسرچ گیت و پایگاه استنادی اسکوپوس با روش آلت‌متریکس. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه الزهرا*، تهران.

شریف مقدم، هادی، میری، انیس و سلامی، مریم. (۱۳۹۷). فعالیت اعضای هیئت علمی در شبکه‌های اجتماعی علمی: زمینه‌ها، موانع، الزامات و عوامل تأثیرگذار. *فصلنامه‌ی مطالعات ملی کتابداری و سازمان‌دهی اطلاعات*، ۲۹(۳)، ۱۵۳-۱۷۱.

صراف زاده، مریم و علوی، سهیلا. (۱۳۹۳). جایگاه شبکه‌های اجتماعی آنلاین در میان دانشجویان کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی. *تعامل انسان و اطلاعات*، (۱)۱، ۴۴-۵۶.

صمدی، صابره. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی علمی و پژوهشی مجازی بر عملکرد اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی شهر تهران (مطالعه موردی دانشگاه تهران و دانشگاه علم و فرهنگ). پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علم و فرهنگ.

قاسمی زاده، فیروزه. (۱۳۹۵). بررسی نگرش و میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز از شبکه‌های اجتماعی علمی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تبریز. قاضی میرسعید، سید جواد، احمدپایی، رضانی، ابوذر، یکتاکوشالی، محمدحسین و رضانی پاکپور لنگرودی، فاطمه. (۱۳۹۶). ارزیابی شاخص‌های آلت‌متریک دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران در شبکه‌های اجتماعی علمی ریسرچ گیت و آکادِمیا. فصلنامه مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی، ۱، ۲۳-۳۰.

قضاوی، رقیه، اطرح، زهرا و کلیشادی، رویا. (۱۳۹۵). راهنمای پروفایل‌های علمی پژوهشگران اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان. مزینانی. علی. (۱۳۸۰). بررسی وضعیت مصرف و تولید اطلاعات علمی توسط اعضای هیئت علمی آموزشی کشور. *رهیافت*، ۲۵، ۱۹۶-۲۱۷. نیازمند، محمدرضا. (۱۳۹۲). بررسی تطبیقی میزان استفاده پژوهشگران کشورهای خاورمیانه از شبکه‌های اجتماعی علمی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شیراز، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

References

- Akçayır, G. (2017). Why do faculty members use or not use social networking sites for education? *Computers in Human Behavior*, 71, 378-385.
- Asmi, N. A., & Margam, M. (2018). Academic social networking sites for researchers in Central Universities of Delhi: A study of ResearchGate and Academia. *Global Knowledge, Memory and Communication*, 67(1/2), 91-108.

- Bardakcı, S., Arslan, Ö., & Ünver, T. K. (2018). How scholars use academic social networking services. *Information Development*, 34(4), 334-345.
- Collins, K., Shiffman, D., Rock, J. (2016). How are scientists using social media in the workplace? *PLoS ONE*, 11(10), 1-10.
- El-Berry, D. K. (2015). Awareness and use of academic social networking sites by the academic staff at the South Valley University in Egypt. *Journal of Library and Information Sciences*, 3(2), 115-132.
- Elsayed, A. M. (2016). The use of academic social networks among Arab researchers: A survey. *Social Science Computer Review*, 34(3), 378-391.
- Haustein, S., Peters, I., Bar-Ilan, J., Priem, J., Shema, H., & Terliesner, J. (2014). Coverage and adoption of altmetrics sources in the bibliometric community. *Scientometrics*, 101(2), 1145-1163.
- Parabhoi, L., & Kumari, N. (2018, February). Awareness and Use of Academic Social Networking Sites by Faculty and Students of Indian Institute of Technology (Indian School of Mines), Dhanbad: A Case Study. In *2018 5th International Symposium on Emerging Trends and Technologies in Libraries and Information Services (ETTLIS)* (pp. 174-178). IEEE.
- Thelwall, M., & Kousha, K. (2014). Academia.Edu: Social network or academic Network. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 65(4), 721-731